

## Bemærkninger til foranstaaende Forslag til Rigsdagsbeslutning.

### *Pagten Forhistorie.*

De Forenede Nationers Konference vedrørende mellemfolkelig Organisation traadte sammen i San Francisco den 25. April 1945. Paa dette Tidspunkt havde Krigen i Europa været i over 5 Aar, i Stillehavet i over 3 Aar og i Kina i næsten 8 Aar. De Magter, der havde ført Krigen i Europa, havde alene for deres Militærstyrkers Vedkommende lidt Tab, der taltes i adskillige Millioner døde, saarede, fangne og savnede.

30 Aar før San Francisco Konferencen havde mange af de Folk, der var repræsenteret ved denne, udkæmpet den første Verdenskrig, der i de Tab og Ødelæggelser, den havde forvoldt, kun stod tilbage for den sidste Krig. Mange af disse Folk var stadig svækket af deres Saar fra Krigen 1914—18 og havde mistet de bedste af to Generationers unge Mænd.

Det var for at forhindre Gentagelse af Ulykker af dette Omfang for Menneskeheden, at de Forenede Nationers Konference, til hvilken Planerne var lagt af de Forenede Staters tidligere Udenrigsminister, Cordell Hull, blev sammenkaldt med det Formaal, at udarbejde en Pagt, der skulde skabe en mellemfolkelig Organisation til Samarbejde mellem Folkene i deres fælles Haab om Fred. Denne Tanke var ikke ny. I Tidernes Løb havde Filosofer og Statsmænd udkastet Idéer og Planer, som byggede paa Folkenes Solidaritet, og som skulde sikre en varig Fred. 26 Aar før San Francisco Konferencen havde Konferencen i Paris paa Grundlag af de Forenede Staters Præsident, Woodrow Wilsons Tanker udarbejdet Pagten for Folkenes Forbund, men Folkeforbundet, der ikke fandt Tilslutning i de Forenede Stater, naaede ikke de store Maal, det havde sat sig.

Ved Udbruddet af Krigen i Europa var man i Amerika paa det rene med, at de Forenede Stater efter Krigen vilde blive stillet overfor nye og overordentlig vanskelige store Spørgsmaal. Allerede i Slutningen af 1939 nedsattes en Komité af Embedsmænd i det amerikanske Udenrigsministerium til Undersøgelse af den Indfyldelse, Begivenhedernes Udvikling kunde antages at faa paa de Forenede Staters Forhold til andre Lande og Folk. Efter Angrebet paa Pearl

Harbor — i December 1941 — udvidedes denne Komité til en meget omfattende „raadgivende Komité“, der under Forsæde af Udenrigsminister Cordell Hull havde til Opgave at undersøge en Række Spørgsmaal med Henblik paa de Forenede Staters Efterkrigspolitik.

Straks fra Begyndelsen havde dog Spørgsmaalet om Skabelsen af en Organisation til Opretholdelse af Fred og Sikkerhed efter Krigen været stillet i første Linie. Ved Atlanterhavserklæringen af 14. August 1941 (Bilag 1) — ca. fire Maaneder før Angrebet paa Pearl Harbor — ved hvilken Præsident Roosevelt og Premierminister Churchill proklamerede en Række Grundsætninger for de Forenede Staters og Storbritanniens Politik, fremhævede disse saaledes bl. a. som Maal for de to Magters Politik „en Fred, som vil give alle Nationer Grundlaget for at leve i Sikkerhed indenfor deres egne Grænser“, samt „Oprettelsen af et mere omfattende og fast System for almindelig Sikkerhed“.

Den 1. Januar 1942 bekræftede alle de Nationer, der dengang var i Krig med Akse-magterne, ved Undertegnelse af de Forenede Nationers Erklæring (Bilag 2) deres Tilslutning til de i Atlanterhavserklæringen udtalte Formaal og Grundsætninger. Efter Indbydelse af Præsident Roosevelt og Premierminister Churchill, der paa dette Tidspunkt befandt sig i Washington, undertegnede den danske Gesandt i Washington den 2. Januar 1942 denne Erklæring, idet han samtidig udtalte, at den danske Regering befandt sig under tysk Tvang og derfor ikke var frit stillet til at undertegne Erklæringen. Denne Undertegnelse af Minister Kauffmann blev af meget væsentlig Betydning, idet den dannede Grundlaget for den nedenfor nævnte Indbydelse til Danmark til San Francisco Konferencen.

I Løbet af 1943 gik den offentlige Mening i alle de Forenede Nationer med stigende Styrke i Retning af Skabelse af en Efterkrigsordning til Opretholdelse af Freden, og i Oktober 1943 afholdtes i Moskva det første Møde mellem Udenrigsministrene for de Forenede Stater, Storbritannien og Sovjetunionen. Resultatet af